

Metakognitiivinen harjoittelu (MCT)

MCT 4 A – Empatia I

© Moritz & Kuokkanen (7|22)

www.uke.de/mct

Kukin taiteilija ja tekijänoikeuden omistaja on ystävällisesti antanut luvan kuvien käyttöön tässä moduulissa. Lisätietoja (taiteilija, teoksen nimi) esityksen lopussa.

Miten voin kokea empatiaa toista ihmistä kohtaan...?

???

Miten voin kokea empatiaa toista ihmistä kohtaan...?

Esimerkki: Henkilö koskettaa ohimoaan.

Miksi?

Miten voin kokea empatiaa toista ihmistä kohtaan...?

Esimerkki: Henkilö koskettaa ohimoaan.

Miksi? Hän on välinpitämätön, hän keskittyy, hän on väsynyt, hänen päätään särkee?

Miten voin kokea empatiaa toista ihmistä kohtaan...?

Esimerkki: Henkilö koskettaa ohimoaan.

Miksi? Hän on välinpitämätön, hän keskittyy, hän on väsynyt, hänen päätään särkee?

Mikä saattaa auttaa vastaamaan kysymykseen?

Miten voin kokea empatiaa toista ihmistä kohtaan...?

Esimerkki: Henkilö koskettaa ohimoaan.

Miksi? Hän on välinpitämätön, hän keskittyy, hän on väsynyt, hänen päätään särkee?

Mikä saattaa auttaa vastaamaan kysymykseen?

- **Tieto henkilöstä** → Kärsiikö hän migreenistä?

Miten voin kokea empatiaa toista ihmistä kohtaan...?

Esimerkki: Henkilö koskettaa ohimoaan.

Miksi? Hän on välinpitämätön, hän keskittyy, hän on väsynyt, hänen päätään särkee?

Mikä saattaa auttaa vastaamaan kysymykseen?

- **Tieto henkilöstä** → Kärsiikö hän migreenistä?
- **Ympäristö/Tilanne** → Onko hän vain juhlinut koko yön?

Miten voin kokea empatiaa toista ihmistä kohtaan...?

Esimerkki: Henkilö koskettaa ohimoaan.

Miksi? Hän on välinpitämätön, hän keskittyy, hän on väsynyt, hänen päätään särkee?

Mikä saattaa auttaa vastaamaan kysymykseen?

- **Tieto henkilöstä** → Kärsiikö hän migreenistä?
- **Ympäristö/Tilanne** → Onko hän vain juhlinut koko yön?
- **Itsehavainnointi** → Missä tilanteessa itse kosketan ohimoani? (**Huomio!** Älä suoraan siirrä päätelmiä itsestäsi toisiin!)

Miten voin kokea empatiaa toista ihmistä kohtaan...?

Esimerkki: Henkilö koskettaa ohimoaan.

Miksi? Hän on välinpitämätön, hän keskittyy, hän on väsynyt, hänen päätään särkee?

Mikä saattaa auttaa vastaamaan kysymykseen?

- **Tieto henkilöstä** → Kärsiikö hän migreenistä?
- **Ympäristö/Tilanne** → Onko hän vain juhlinut koko yön?
- **Itsehavainnointi** → Missä tilanteessa itse kosketan ohimoani? (**Huomio!** Älä suoraan siirrä päätelmiä itsestäsi toisiin!)
- **Kasvon ilmeet:** → Näyttääkö hän väsyneeltä, ajatuksissaan olevalta, vaivaako jokin häntä jne?

Miksi teemme tätä?

Tutkimukset osoittavat, että monilla (mutta ei kaikilla!), mielenterveyden häiriöistä (erityisesti psykoosista) kärsivillä ihmisillä on vaikeuksia seuraavien asioiden kanssa:

- Vaikeuksia huomata ja arvioida muiden kasvojen ilmeitä (esim. surullisuutta, onnellisuutta).

Miksi teemme tätä?

Tutkimukset osoittavat, että monilla (mutta ei kaikilla!), mielenterveyden häiriöistä (erityisesti psykoosista) kärsivillä ihmisillä on vaikeuksia seuraavien asioiden kanssa:

- Vaikeuksia huomata ja arvioida muiden kasvojen ilmeitä (esim. surullisuutta, onnellisuutta).
- Vaikeuksia päätellä motiiveja/tulevaa toimintaa toisten ihmisten nykyisestä käyttäytymisestä.

Miten tunteiden tunnistamisen ongelmat johtavat väärintulkintoihin psykoosin aikana – esimerkki

- Tunne, että on jatkuvasti vaarassa, johtaa vääristyneisiin havaintoihin toisista ihmisistä:
- Lääkärin ymmärtävä hymy havaitaankin pilkkaavana.
- Hämmästynyt ilme tulkitaan väärin pelokkuudeksi.
- Terapeutin keskittynyt ja mieteliäs olemus tulkitaan virheellisesti vihamielisyydeksi.

Voisiko joku kertoa lyhyesti jonkun henkilökohtaisen kokemuksen?

Tehtävä 1

Ole hyvä ja nimeä joitakin ihmisen tuntemuksia ja tunteita

???

Ole hyvä ja nimeä joitakin ihmisen tuntemuksia ja tunteita

- Ilo
- Hämmästyminen
- Pelko
- Suru
- Viha
- Inho
- Kipu

Tunteet/ tunteet

Joskus on helppoa ymmärtää, mitä toinen ihminen tuntee ... erityisesti silloin, kun tiedät mihin yhteyteen asia liittyy ...

???

???

???

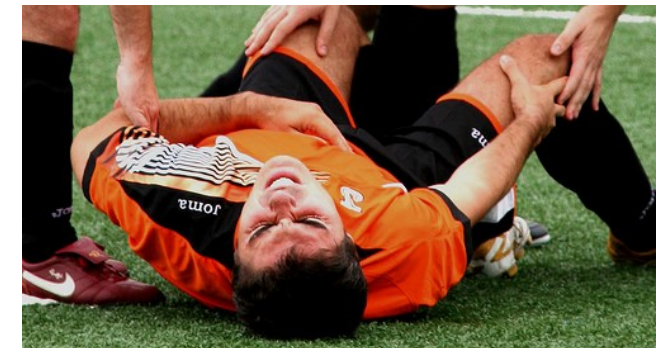
???

???

???

Tunteet/ tunteet

Joskus on helppoa ymmärtää, mitä toinen ihminen tuntee ... erityisesti silloin, kun tiedät mihin yhteyteen asia liittyy ...

Suru

Viha

Onnellisuus

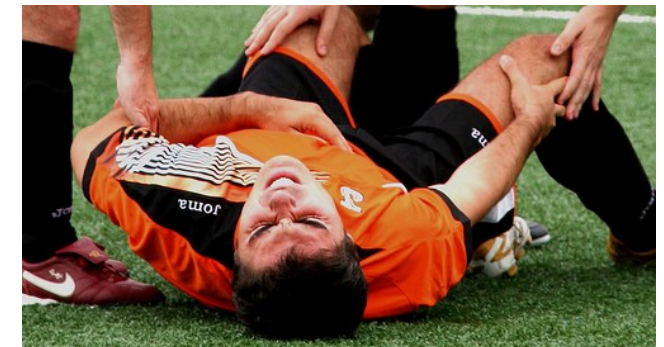
Inho

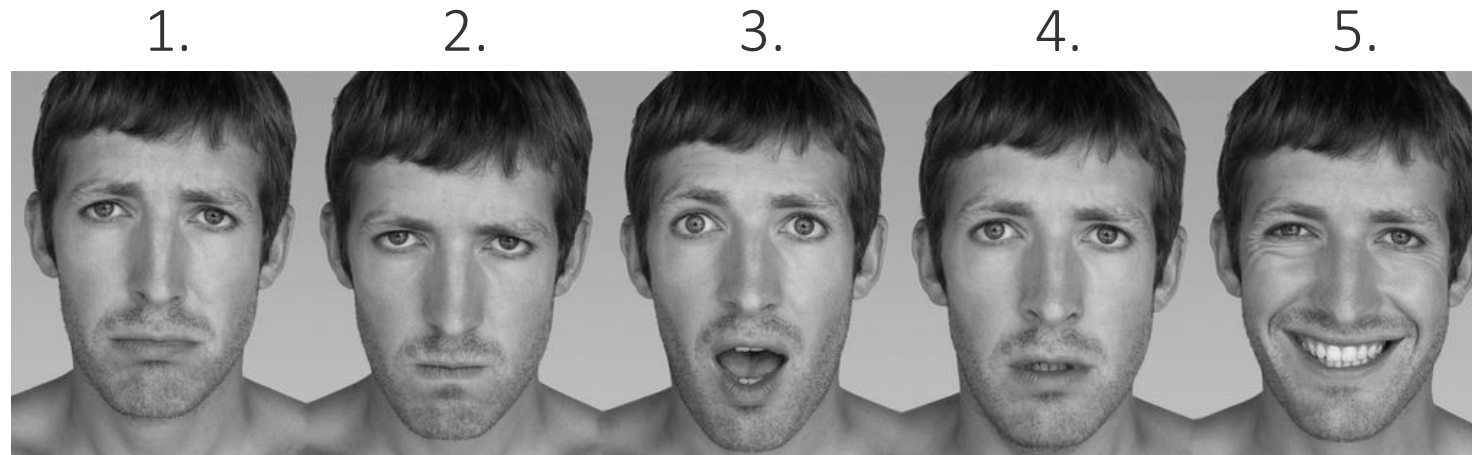

Hämmästyminen

Kipu

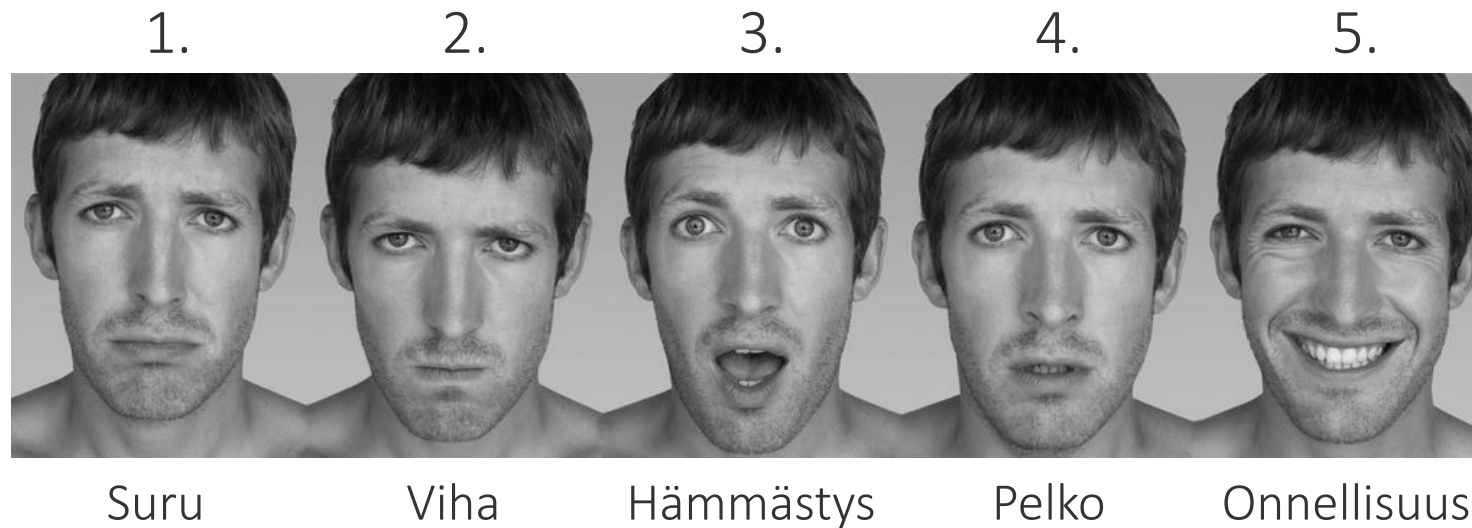

On paljon vaikeampaa, jos et tunne henkilöä tai olosuhteita!

Ole hyvä ja yritä tunnistaa kuvan tunneilmaisut 1 - 5.

Kuinka varma olet vastauksestasi?

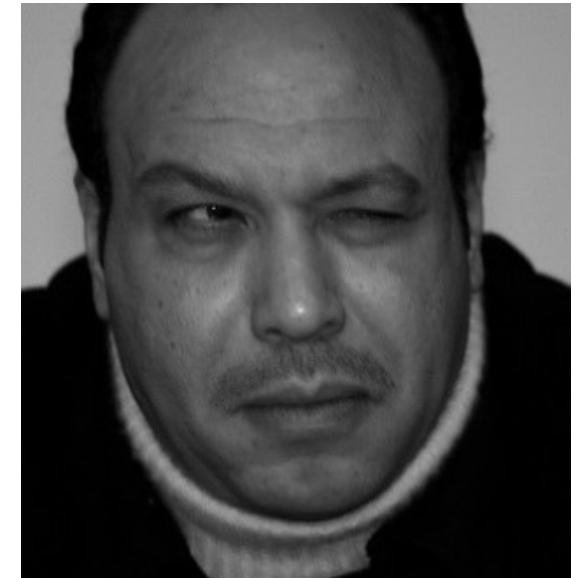

On paljon vaikeampaa, jos et tunne henkilöä tai olosuhteita!

Voimmeko tehdä päätelmiä henkilöiden luonteesta tai ammatista vain ulkonäön perusteella?

Kuka näistä 4 herrasmiehestä on näyttelijä, urheilija, psykoterapeutti tai sarjamurhaaja?
Kuinka varma olet?

Olisitko osannut arvata!?

Usein kaavamaiset oletuksemme hallitsevat ensivaikutelmiamme. Esimerkiksi kaikki näyttelijät eivät näytä viehättäviltä, eivätkä kaikki murhaajat raakalaisilta!

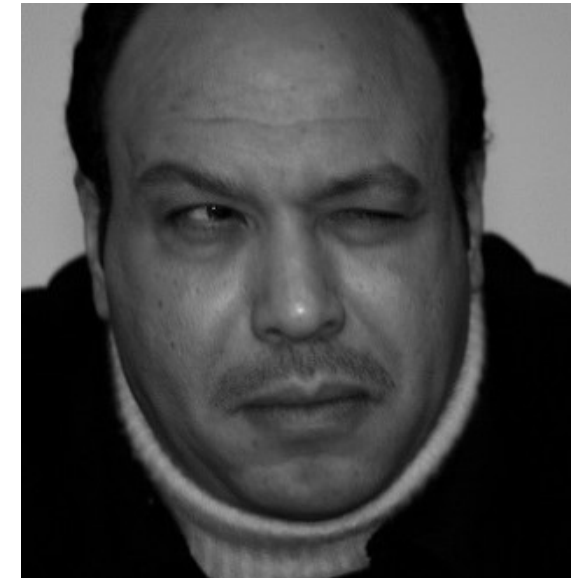
Jeffrey Dahmer:
Sarjamurhaaja

Aaron Beck:
Psykoterapeutti

Babe Ruth:
Legendaarinen
baseball - tähti

Khaled Saleh:
Näyttelijä

Maassa maan tavalla!

Yleisiä eleiden väärintulkintoja

ele/ilme	Kuinka ele tulkitaan meillä ja muualla?
	<p>???</p>
	<p>???</p>
<p>kieli</p> 	<p>???</p>

Maassa maan tavalla!

Yleisiä eleiden väärintulkintoja

ele/ilme	Kuinka ele tulkitaan meillä ja muualla?
	<p>Eurooppa/Pohjois-Amerikka: antaa vaikutelman rentoudesta; ehkä vähän huolimattomuudesta</p> <p>Joissain arabimaissa jalkapohjaa pidetään ruumiin likaisimpana osana. Sen vuoksi on loukkaus näyttää kengänpohjia toiselle.</p>
	<p>???</p>
<p>kieli</p> 	<p>???</p>

Maassa maan tavalla!

Yleisiä eleiden väärintulkintoja

ele/ilme	Kuinka ele tulkitaan meillä ja muualla?
	<p>Eurooppa/Pohjois-Amerikka: antaa vaikutelman rentoudesta; ehkä vähän huolimattomuudesta</p> <p>Joissain arabimaissa jalkapohjaa pidetään ruumiin likaisimpana osana. Sen vuoksi on loukkaus näyttää kengänpohjia toiselle.</p>
	<p>USA ja monet muut maat: “Hyvin toimittu!”, “huippua”</p> <p>Eräät Afrikan maat: “Mene pois!”</p> <p>Monet maat: elettä käytetään liftaamisessa, mutta ei kaikissa maissa (katso edellä!).</p>
<p>kieli</p> 	<p>???</p>

Maassa maan tavalla!

Yleisiä eleiden väärintulkintoja

ele/ilme	Kuinka ele tulkitaan meillä ja muualla?
	<p>Eurooppa/Pohjois-Amerikka: antaa vaikutelman rentoudesta; ehkä vähän huolimattomuudesta</p> <p>Joissain arabimaissa jalkapohjaa pidetään ruumiin likaisimpana osana. Sen vuoksi on loukkaus näyttää kengänpohjia toiselle.</p>
	<p>USA ja monet muut maat: “Hyvin toimittu!”, “huippua”</p> <p>Eräät Afrikan maat: “Mene pois!”</p> <p>Monet maat: elettä käytetään liftaamisessa, mutta ei kaikissa maissa (katso edellä!).</p>
<p>kieli</p> 	<p>“Dicker” (Saksa, kirjaimellisesti: “läski”) tai “Malaka” (Kreikka) voivat olla ystävällisiä tervehdyksiä tietyissä vertaisryhmissä, mutta karkeita ja anteeksiantamattomia loukkauksia useimmissa muissa yhteyksissä.</p>

Tehtävä 2

- Seuraavaksi näet kuvan (tai osan kuvasta).
- Ole hyvä ja yritä selvittää mitä kuvassa oleva henkilö ajattelee tai tekee.
- Ole hyvä ja keskustele ryhmän kanssa siitä kuinka varma olet arviostasi.

Mitä tämä henkilö tuntee tai tekee? Kuinka varma olet?

Otos!

1. Mies ylittää maratonjuoksun maalilinjan
2. Mies on vihainen
3. Mies huutaa apua, koska hänen paitansa on varastettu
4. Mies ottaa aurinkoa

Viha!

Ole hyvä ja lue kuvien tekijänoikeustiedot esityksen lopusta.

1. Mies ylittää maratonjuoksun maalilinjan
2. Mies on vihainen
3. Mies huutaa apua, koska hänen paitansa on varastettu
4. Mies ottaa aurinkoa

Mitä tämä henkilö tuntee tai tekee? Kuinka varma olet?

Otos!

1. Loppupuheenvuoro oikeussalissa
2. Työväenpuolueen johtaja puhuu tovereilleen (1920-luvulla)
3. Riita torilla
4. Muusikko on laulamassa rakkauslaulua

Intohimo!

1. Loppupuheenvuoro oikeussalissa
2. Työväenpuolueen johtaja puhuu tovereilleen (1920-luvulla)
3. Riita torilla
4. Muusikko on laulamassa rakkauslaulua

Mitä tämä henkilö tuntee tai tekee? Kuinka varma olet?

Otos!

1. Valokuva etsintäkuulutetusta afrikkalaisesta sotarikollisesta (Kenraali Dbeki)
2. Mies juoksee maratonia
3. Epätoivoinen sokea mies
4. Yhdysvaltalainen poliitikko juoksulenkillä henkivartijoidensa kanssa

1. Valokuva etsintäkuulutetusta afrikkalaisesta sotarikollisesta (Kenraali Dbeki)
2. Mies juoksee maratonia
3. Epätoivoinen sokea mies
4. Yhdysvaltalainen poliitikko juoksulenkillä henkivartijoidensa kanssa

Mitä tämä henkilö tuntee tai tekee? Kuinka varma olet?

Otos!

1. Baarissa tilataan juomia
2. Valmentaja kannustaa joukkuettaan
3. Raivostunut pörssimeklari
4. Mies haastaa riitaa

1. Baarissa tilataan juomia
2. Valmentaja kannustaa joukkuettaan
3. Raivostunut pörssimeklari
4. Mies haastaa riitaa

Vapaavalintainen: videopätkä

Vapaavalintainen: Osoitteessa http://www.uke.de/mct_videos on saatavilla päivän aiheetta käsitteleviä videopätkiä

Videon jälkeen voitte keskustella kuinka se liittyy päivän aiheeseen.

[ryhmänohjaajille:

Joissakin elokuvapätkissä on käytetty kieltä, joka ei välttämättä sovellu kaikelle yleisölle ja kaikkiin kulttuureihin. Ole hyvä ja esikatsele videot huolellisesti ennen esittämistä]

Mitä tämä henkilö tuntee tai tekee? Kuinka varma olet?

Otos!

1. Pelaaja näyttää merkkiä joukkueelleen
2. Sokea munkki
3. Epäilevä katse
4. Jousiampuja

Keskittyneisyys!

1. Pelaaja näyttää merkkiä joukkueelleen
2. Sokea munkki
3. Epäilevä katse
4. Jousiampuja

Mitä tämä henkilö tuntee tai tekee? Kuinka varma olet?

Otos!

1. Nainen syö toukkia ja häntä inhottaa
2. Noloistunut nainen painaa päätään alaspäin
3. Nainen rukoilee
4. Nainen nauttii jonkun toisen epäonnesta

Inho!

1. Nainen syö toukkia ja häntä inhottaa
2. Noloistunut nainen painaa päätään alaspäin
3. Nainen rukoilee
4. Nainen nauttii jonkun toisen epäonnesta

Mitä tämä henkilö tuntee tai tekee? Kuinka varma olet?

Otos!

1. Hetki ennen nyrkiniskua
2. Runoa lausumassa
3. Flirttailemassa
4. Tekemässä loukkaavaa elettä

1. Hetki ennen nyrkiniskua
2. Runoa lausumassa
3. Flirttailemassa
4. Tekemässä loukkaavaa elettä

Mitä tämä henkilö tuntee tai tekee? Kuinka varma olet?

Otos!

1. Morsian sanomassa “kyllä” häissään
2. Nainen pubissa
3. Nainen esittelee ylpeänä vihkisormustaan ystävälle
4. Nainen valittaa pysäköintilipusta

Onnellisuus!

1. Morsian sanomassa “kyllä” häissään
2. Nainen pubissa
3. Nainen esittelee ylpeänä vihkisormustaan ystävälle
4. Nainen valittaa pysäköintilipusta

Mitä tämä henkilö tuntee tai tekee? Kuinka varma olet?

Otos!

1. Aggressiivinen fani (jalkapallohuligaani)
2. Hyväntuulinen baarimikko
3. Tappelu
4. Pelaaja juhlii tekemäänsä maalia

Onnellisuus!

1. Aggressiivinen fani (jalkapallohuligaani)
2. Hyväntuulinen baarimikko
3. Tappelu
4. Pelaaja juhlii tekemäänsä maalia

Mitä tämä henkilö tuntee tai tekee? Kuinka varma olet?

Otos!

1. Kaivosonnettomuudesta selviytynyt mies
2. Työmies tauolla
3. Epäonnistunut lakko
4. Naamiaiset (kaivosmies)

1. Kaivosonnettomuudesta selviytynyt mies
2. Työmies tauolla
3. Epäonnistunut lakko
4. Naamiaiset (kaivosmies)

Mitä tämä henkilö tuntee tai tekee? Kuinka varma olet?

Mies lukee:

- rakkauskirjettä (punastuu seuraavassa kuvassa)
- mielenkiintoista artikkelia (tekee muistiinpanoja seuraavassa kuvassa)
- hylkäämiskirjettä (raivostuu seuraavassa kuvassa)
- vitsejä (nauraa seuraavassa kuvassa)

Mies lukee:

- rakkauskirjettä (punastuu seuraavassa kuvassa)
- mielenkiintoista artikkelia (tekee muistiinpanoja seuraavassa kuvassa)
- hylkäämiskirjettä (raivostuu seuraavassa kuvassa)
- vitsejä (nauraa seuraavassa kuvassa)

Ensimmäinen johtopäätös!

- Kasvojen ilmeet ja eleet eivät aina ole selviä!

Ensimmäinen johtopäätös!

- Kasvojen ilmeet ja eleet eivät aina ole selviä!
- Monet ihmiset eivät ilmaise tunteita kasvonilmeillä luonnostaan tai johtuen sairaudesta (esim. Parkinsonin tauti), mikä tekee vaikeaksi päätellä, mitkä ovat heidän sisäiset tunteensa.

Ensimmäinen johtopäätös!

- Kasvojen ilmeet ja eleet eivät aina ole selviä!
- Monet ihmiset eivät ilmaise tunteita kasvonilmeillä luonnostaan tai johtuen sairaudesta (esim. Parkinsonin tauti), mikä tekee vaikeaksi päätellä, mitkä ovat heidän sisäiset tunteensa.
- Lisätieto (tilanne, aiempi tieto henkilöstä, kysyminen henkilöltä suoraan, jos mahdollista) pitäisi huomioida ennen kasvojen ilmeiden ja eleiden tulkintaa.

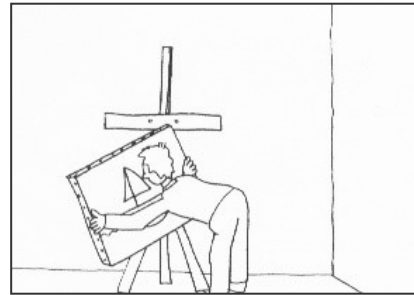

Tehtävä 3

- Seuraavaksi sinulle näytetään kuvasarjoja.
- Kuvat 1-3 näytetään käänteisessä järjestyksessä, eli kuva 3 näytetään ensin.
- Jokaisen kuvan jälkeen sinulta kysytään, mikä kolmesta vaihtoehdosta mielestäsi loogisesti täydentää kuvasarjan.

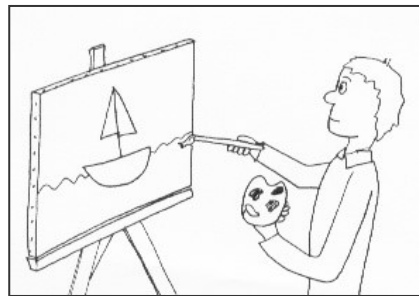
Mitä mies suunnittelee tekevänsä?

3

Kuinka yllä oleva tarina jatkuu?

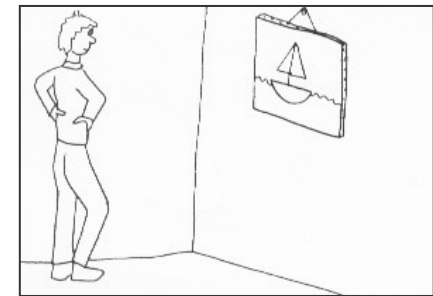
Keskustelkaa seuraavien vaihtoehtojen todennäköisyydestä:

4a?

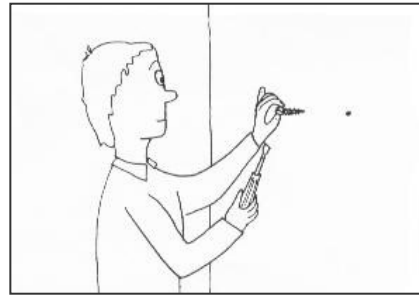
4b?

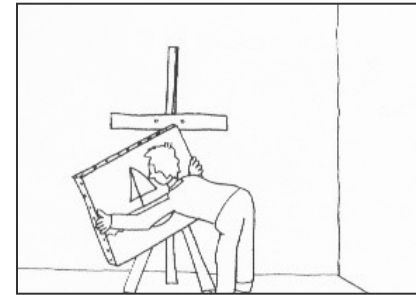
4c?

Mitä mies suunnittelee tekevänsä?

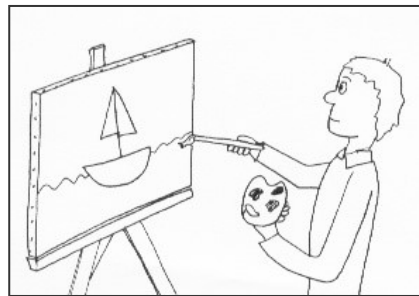
2

3

Kuinka yllä oleva tarina jatkuu?

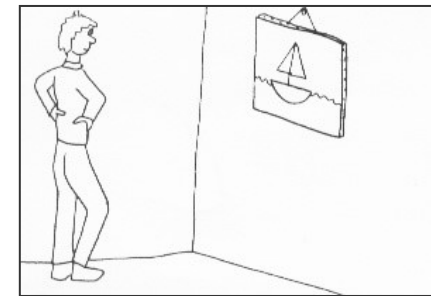
Keskustelkaa seuraavien vaihtoehtojen todennäköisyydestä:

4a?

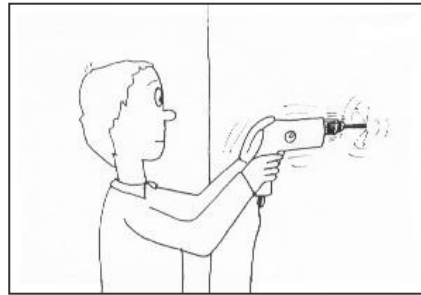
4b?

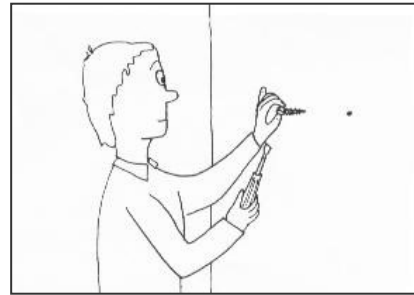
4c?

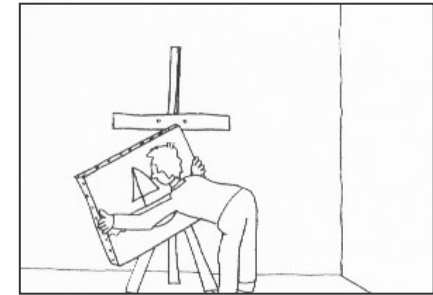
Mitä mies suunnittelee tekevänsä?

1

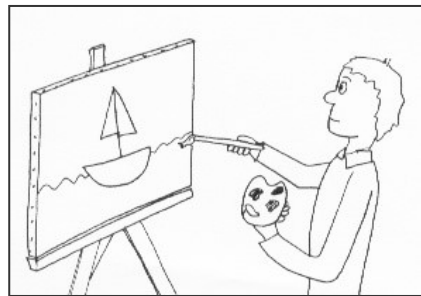
2

3

Kuinka yllä oleva tarina jatkuu?

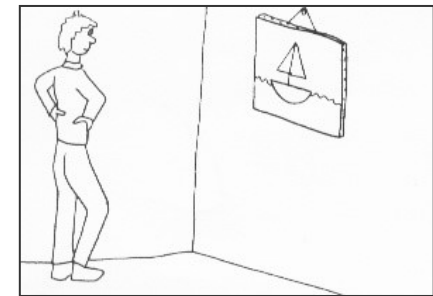
Keskustelkaa seuraavien vaihtoehtojen todennäköisyydestä:

4a?

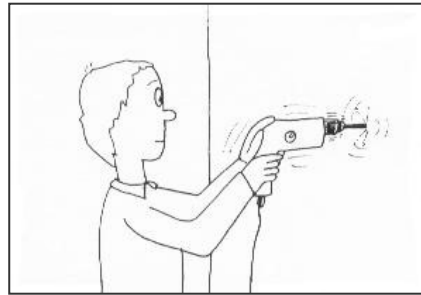
4b?

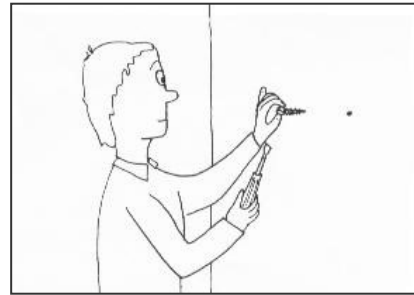
4c?

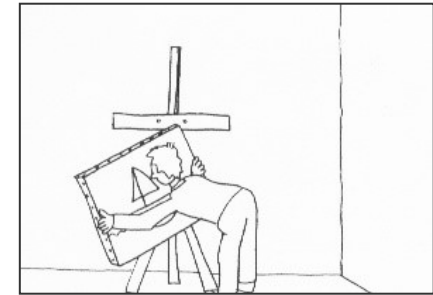
Oikea vastaus on 4c!

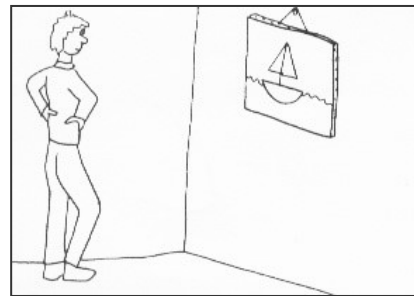
1

2

3

4c

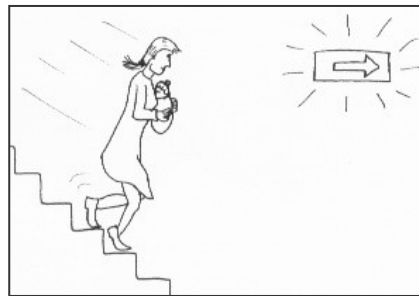
Mitä nainen aikoo tehdä?

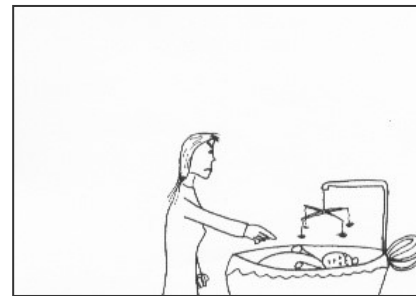
3

Kuinka yllä oleva tarina jatkuu?

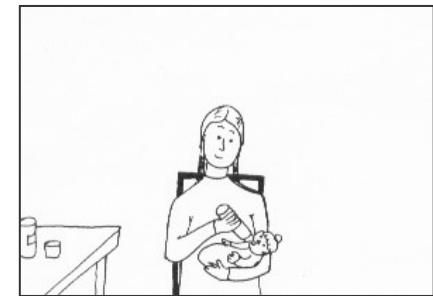
Keskustelkaa seuraavien vaihtoehtojen todennäköisyydestä:

4a?

4b?

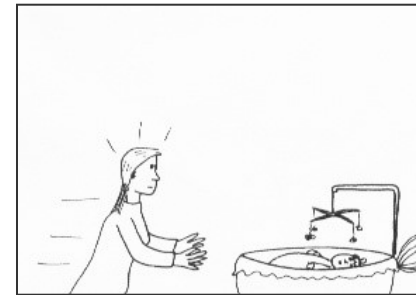
4c?

Mitä nainen aikoo tehdä?

2

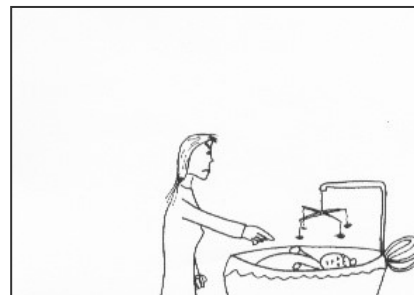
3

Kuinka yllä oleva tarina jatkuu?

Keskustelkaa seuraavien vaihtoehtojen todennäköisyydestä:

4a?

4b?

4c?

Mitä nainen aikoo tehdä?

1

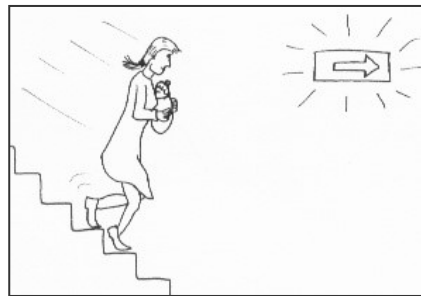
2

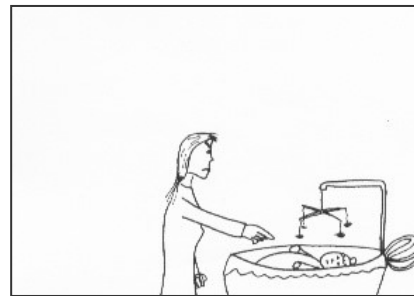
3

Kuinka yllä oleva tarina jatkuu?

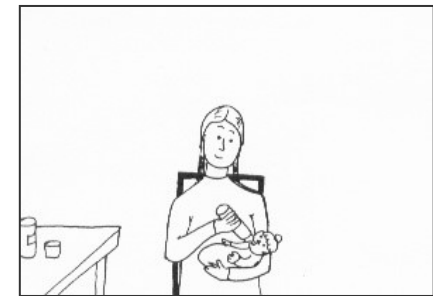
Keskustelkaa seuraavien vaihtoehtojen todennäköisyydestä:

4a?

4b?

4c?

Oikea vastaus on 4a!

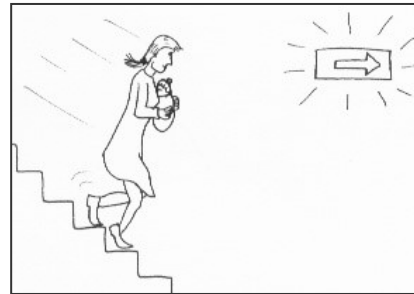
1

2

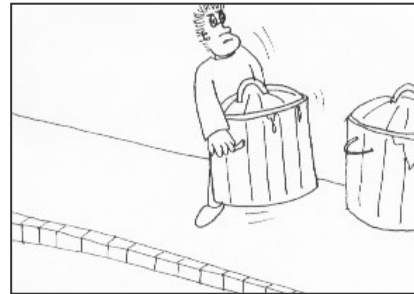
3

4a

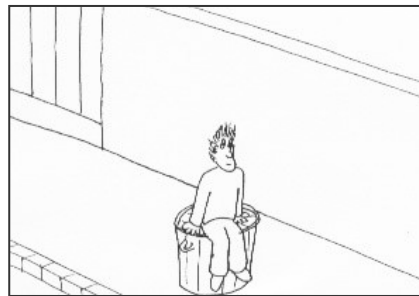
Mitä mies aikoo tehdä?

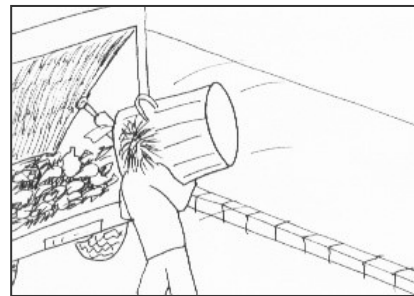
3

Kuinka yllä oleva tarina jatkuu?

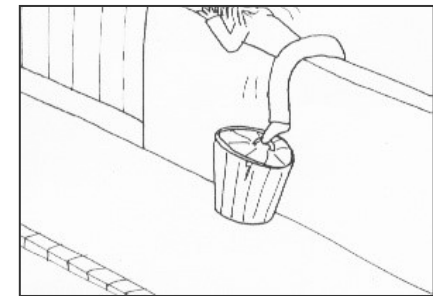
Keskustelkaa seuraavien vaihtoehtojen todennäköisyydestä:

4a?

4b?

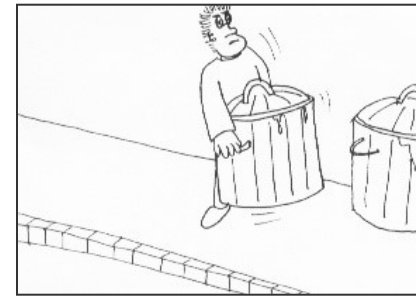
4c?

Mitä mies aikoo tehdä?

2

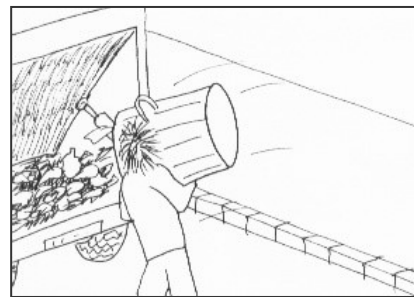
3

Kuinka yllä oleva tarina jatkuu?

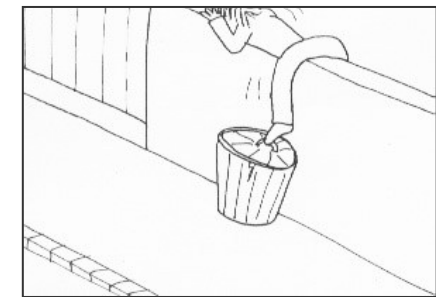
Keskustelkaa seuraavien vaihtoehtojen todennäköisyydestä:

4a?

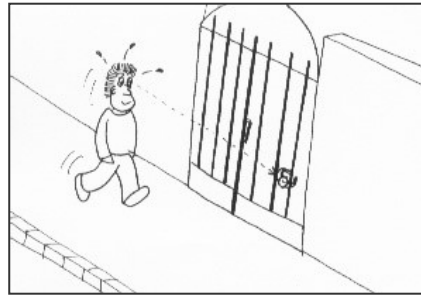
4b?

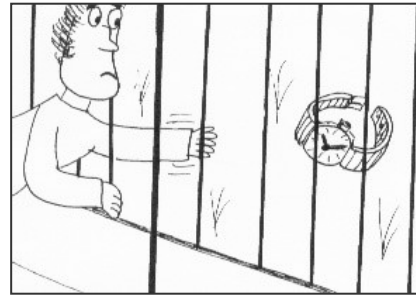
4c?

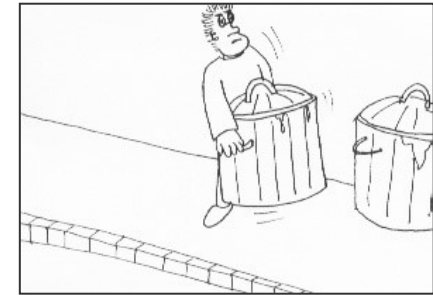
Mitä mies aikoo tehdä?

1

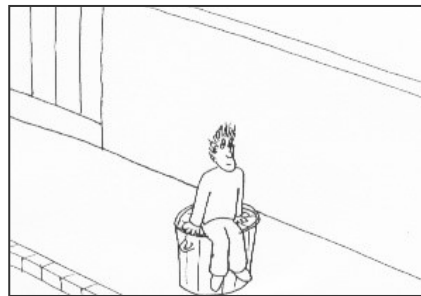
2

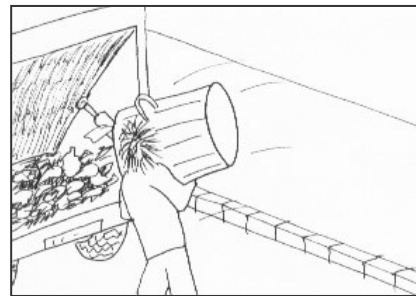
3

Kuinka yllä oleva tarina jatkuu?

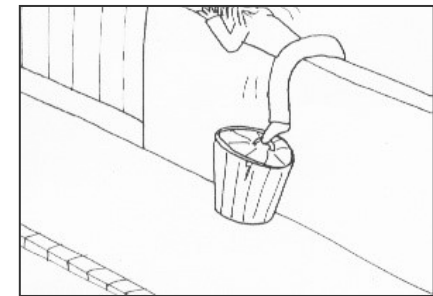
Keskustelkaa seuraavien vaihtoehtojen todennäköisyydestä:

4a?

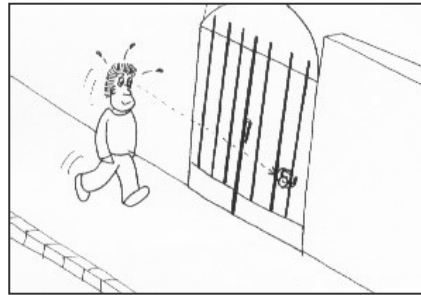
4b?

4c?

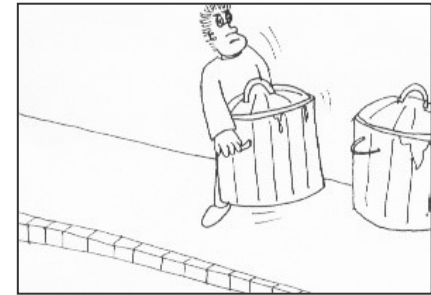
Oikea vastaus on 4c!

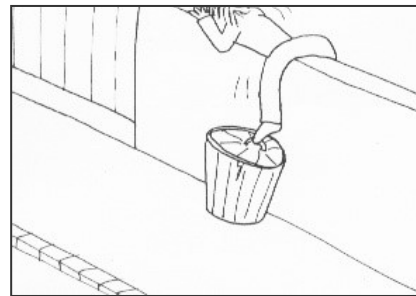
1

2

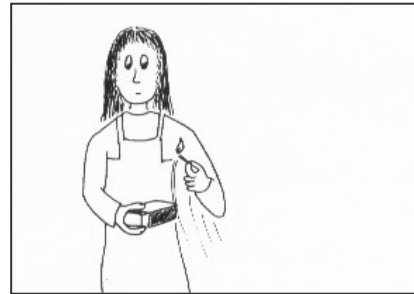
3

4c

Mitä nainen suunnittelee tekevänsä?

3

Kuinka yllä oleva tarina jatkuu?

Keskustelkaa seuraavien vaihtoehtojen todennäköisyydestä:

4a?

4b?

4c?

Mitä nainen suunnittelee tekevänsä?

2

3

Kuinka yllä oleva tarina jatkuu?

Keskustelkaa seuraavien vaihtoehtojen todennäköisyydestä:

4a?

4b?

4c?

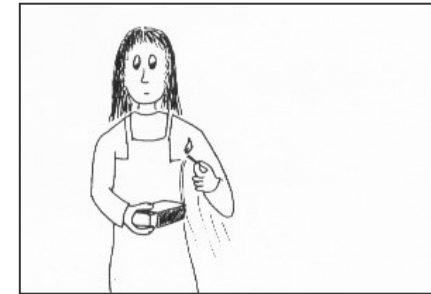
Mitä nainen suunnittelee tekevänsä?

1

2

3

Kuinka yllä oleva tarina jatkuu?

Keskustelkaa seuraavien vaihtoehtojen todennäköisyydestä:

4a?

4b?

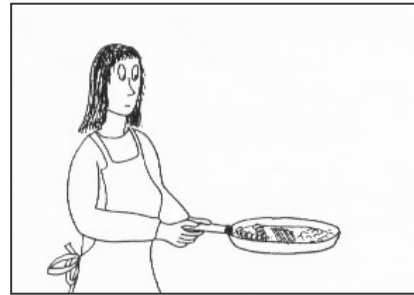
4c?

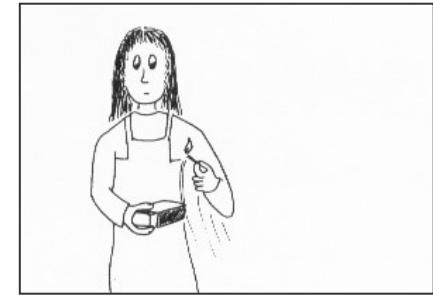
Oikea vastaus on 4a!

1

2

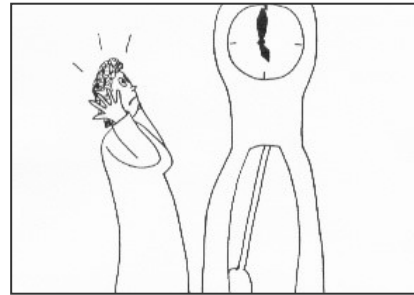
3

4a

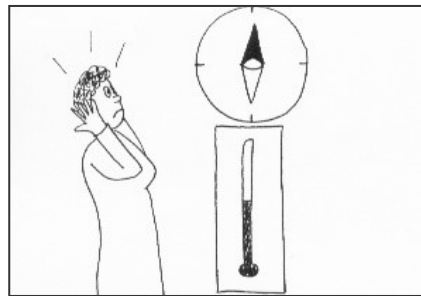
Mitä nainen aikoo tehdä?

3

Kuinka yllä oleva tarina jatkuu?

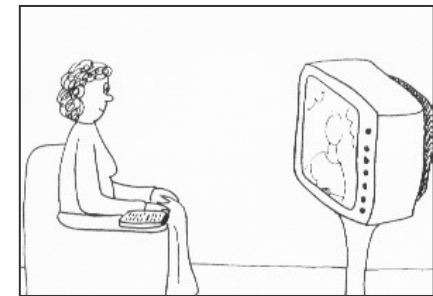
Keskustele seuraavien vaihtoehtojen todennäköisyydestä:

4a?

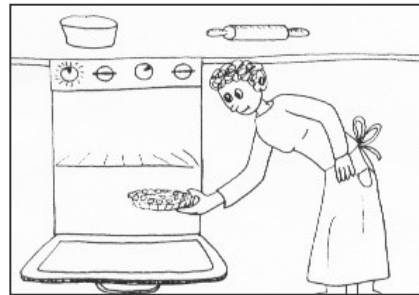
4b?

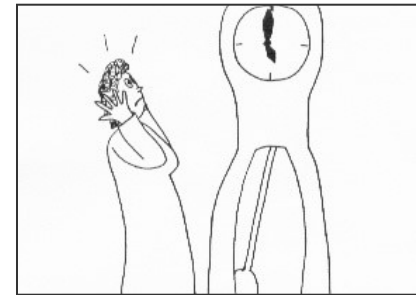
4c?

Mitä nainen aikoo tehdä?

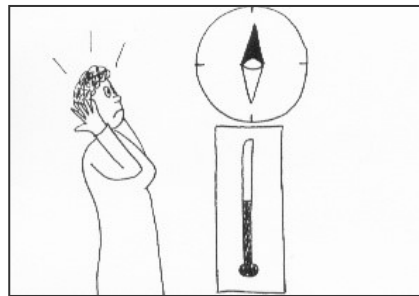
2

3

Kuinka yllä oleva tarina jatkuu?

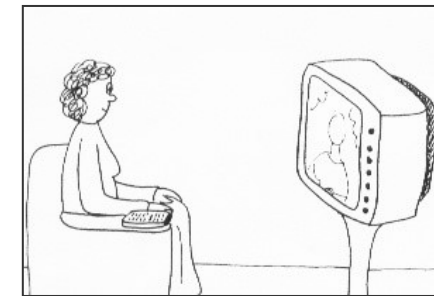
Keskustele seuraavien vaihtoehtojen todennäköisyydestä:

4a?

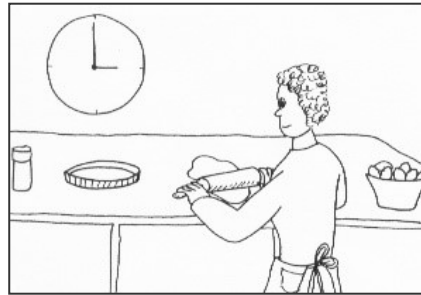
4b?

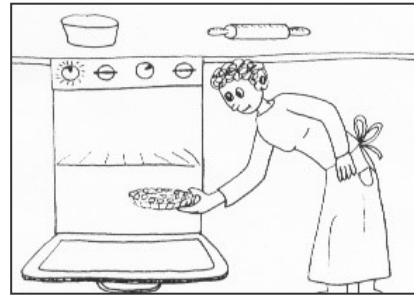
4c?

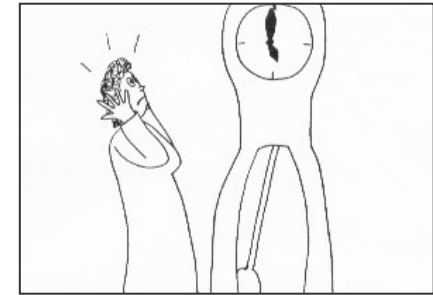
Mitä nainen aikoo tehdä?

1

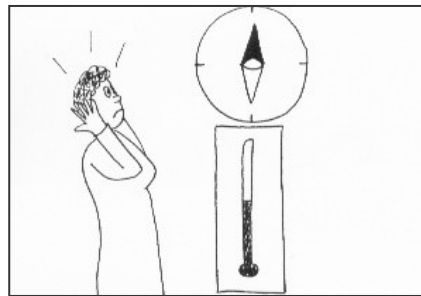
2

3

Kuinka yllä oleva tarina jatkuu?

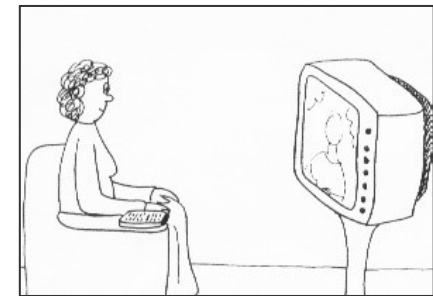
Keskustele seuraavien vaihtoehtojen todennäköisyydestä:

4a?

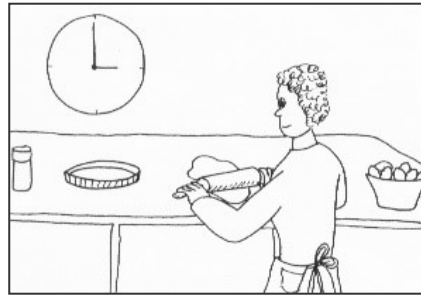
4b?

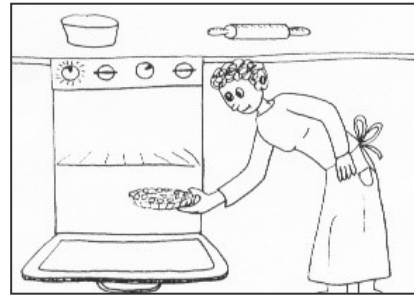
4c?

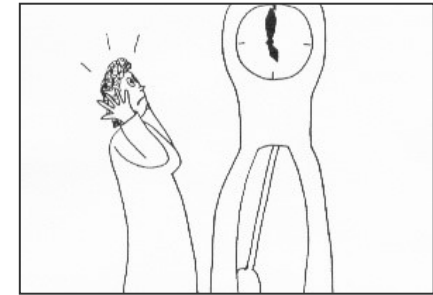
Oikea vastaus on 4b!

1

2

3

4b

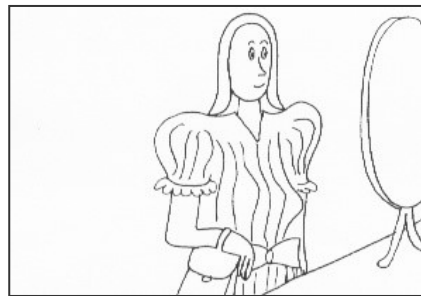
Mitä nainen suunnittelee tekevänsä?

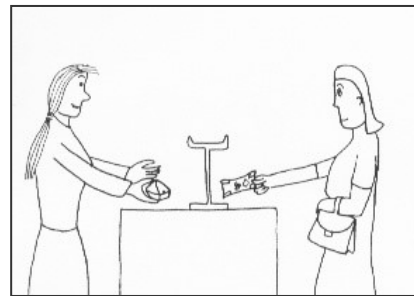
3

Kuinka yllä oleva tarina jatkuu?

Keskustelkaa seuraavien vaihtoehtojen todennäköisyydestä:

4a?

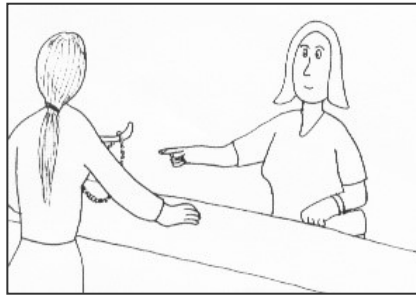
4b?

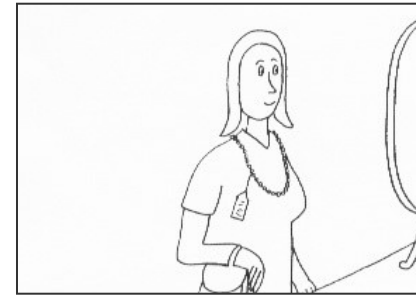
4c?

Mitä nainen suunnittelee tekevänsä?

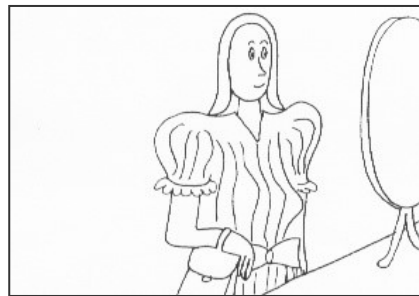
2

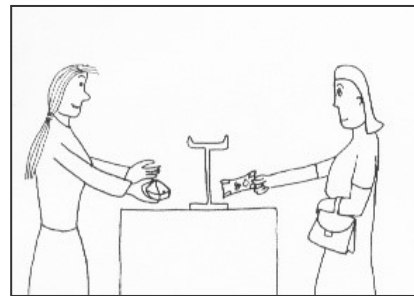
3

Kuinka yllä oleva tarina jatkuu?

Keskustelkaa seuraavien vaihtoehtojen todennäköisyydestä:

4a?

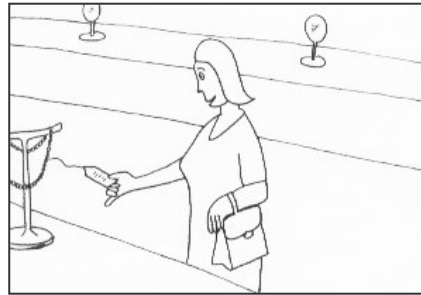
4b?

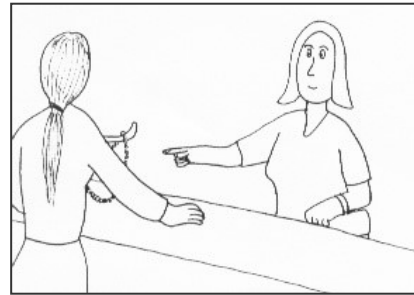
4c?

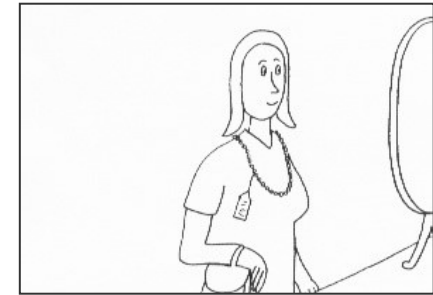
Mitä nainen suunnittelee tekevänsä?

1

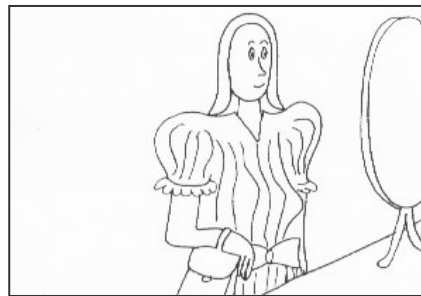
2

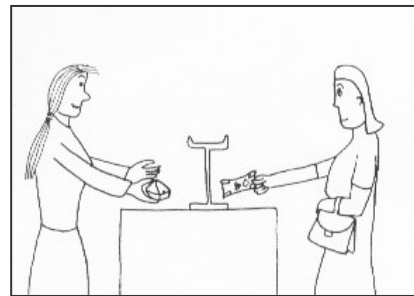
3

Kuinka yllä oleva tarina jatkuu?

Keskustelkaa seuraavien vaihtoehtojen todennäköisyydestä:

4a?

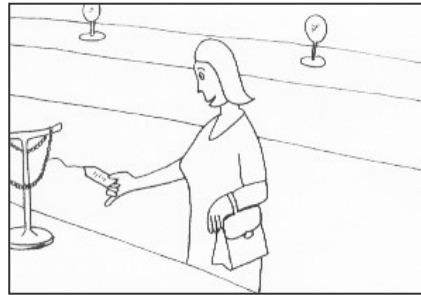
4b?

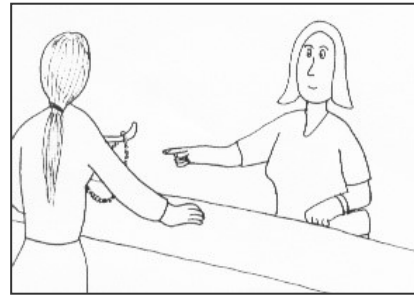
4c?

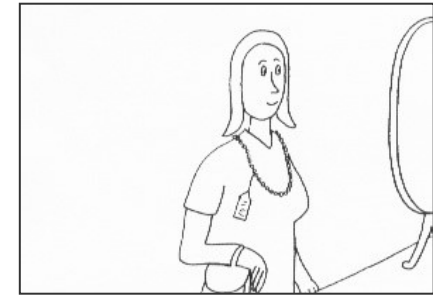
Oikea vastaus on 4b!

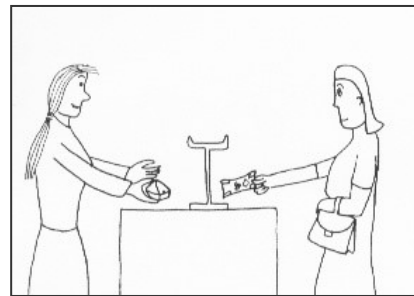
1

2

3

4b

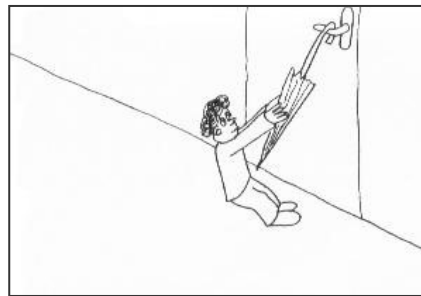
Mitä poika aikoo tehdä?

3

Kuinka yllä oleva tarina jatkuu?

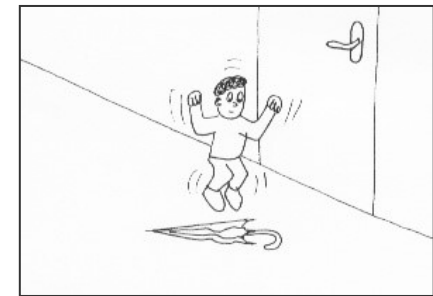
Keskustelkaa seuraavien vaihtoehtojen todennäköisyydestä:

4a?

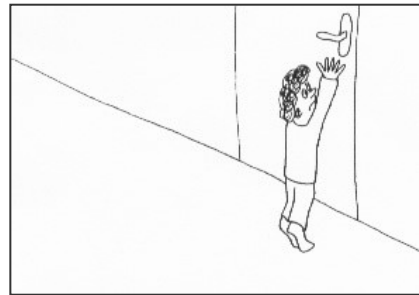
4b?

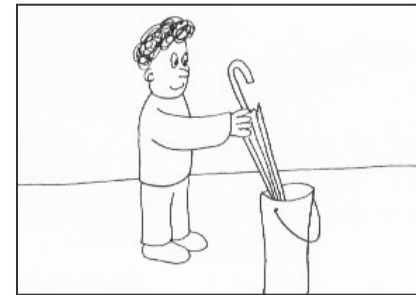
4c?

Mitä poika aikoo tehdä?

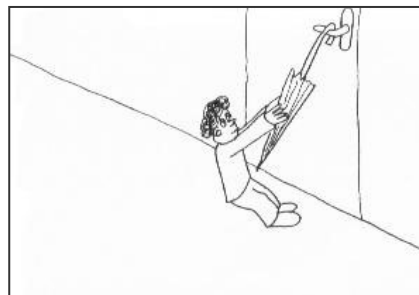
2

3

Kuinka yllä oleva tarina jatkuu?

Keskustelkaa seuraavien vaihtoehtojen todennäköisyydestä:

4a?

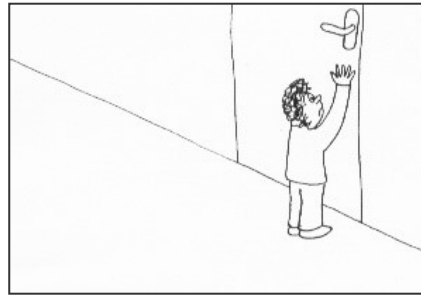
4b?

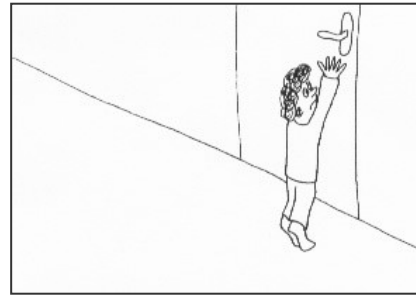
4c?

Mitä poika aikoo tehdä?

1

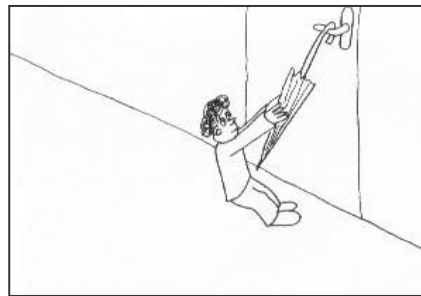
2

3

Kuinka yllä oleva tarina jatkuu?

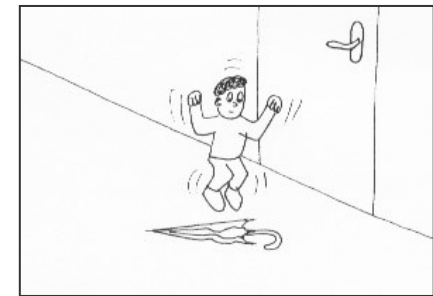
Keskustelkaa seuraavien vaihtoehtojen todennäköisyydestä:

4a?

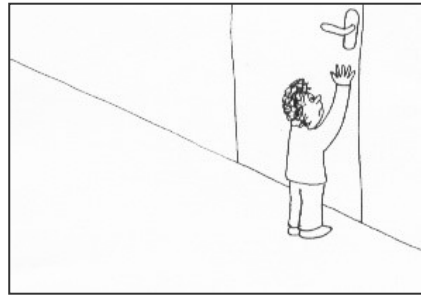
4b?

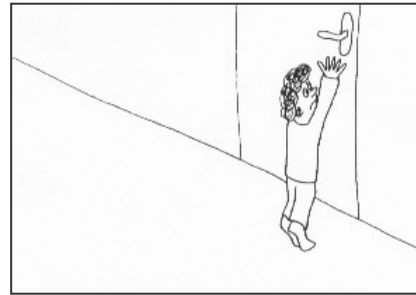
4c?

Oikea vastaus on 4a!

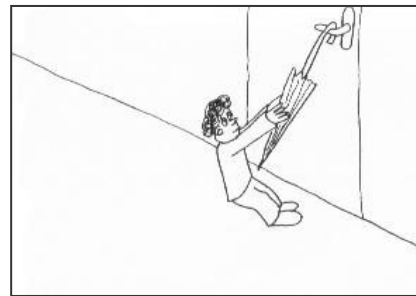
1

2

3

4a

Mitä mies suunnittelee tekevänsä?

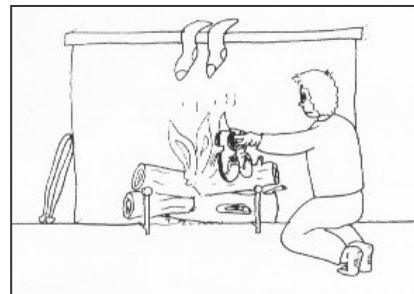
3

Kuinka yllä oleva tarina jatkuu?

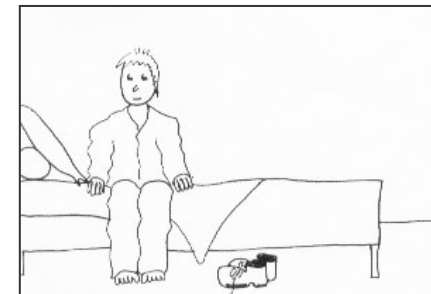
Keskustelkaa seuraavien vaihtoehtojen todennäköisyydestä:

4a?

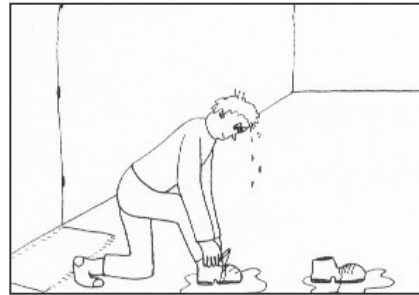
4b?

4c?

Mitä mies suunnittelee tekevänsä?

2

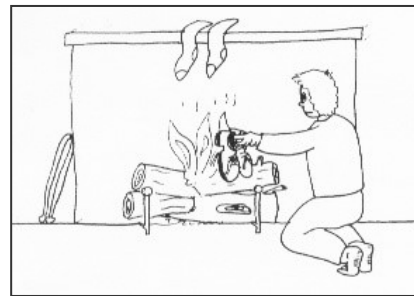
3

Kuinka yllä oleva tarina jatkuu?

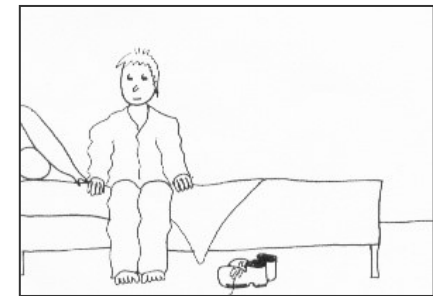
Keskustelkaa seuraavien vaihtoehtojen todennäköisyydestä:

4a?

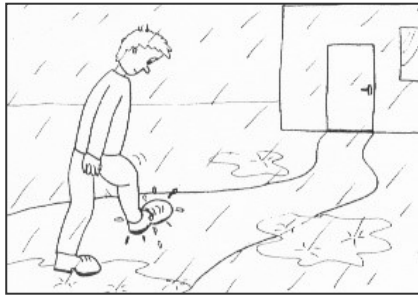
4b?

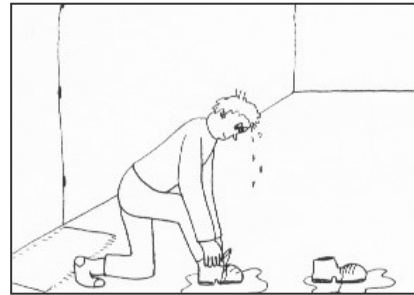
4c?

Mitä mies suunnittelee tekevänsä?

1

2

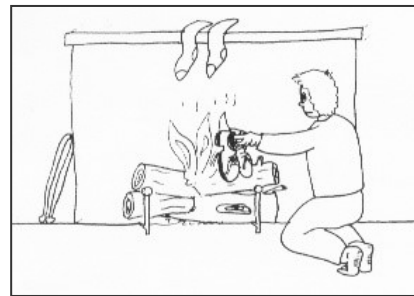
3

Kuinka yllä oleva tarina jatkuu?

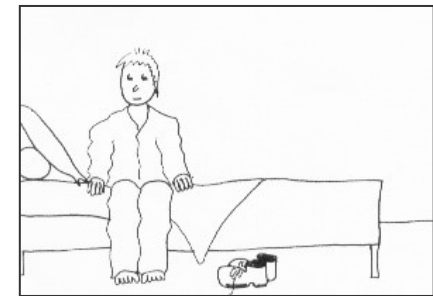
Keskustelkaa seuraavien vaihtoehtojen todennäköisyydestä:

4a?

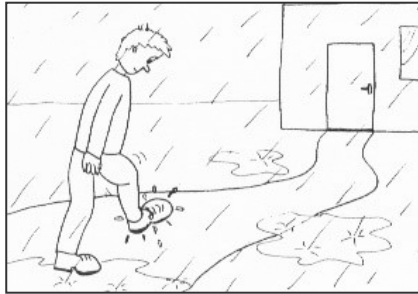
4b?

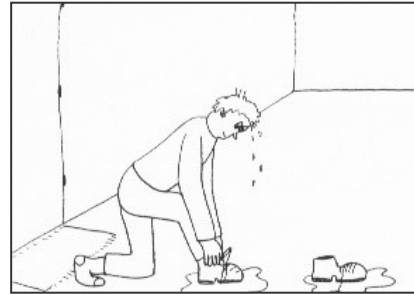
4c?

Oikea vastaus on 4b!

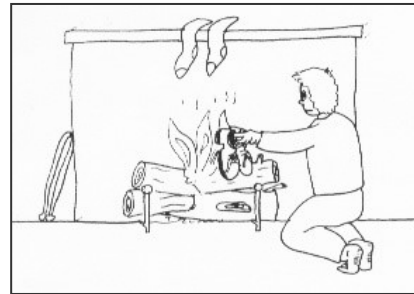
1

2

3

4b

Mitä nainen aikoo tehdä?

3

Kuinka yllä oleva tarina jatkuu?

Keskustelkaa seuraavien vaihtoehtojen todennäköisyydestä:

4a?

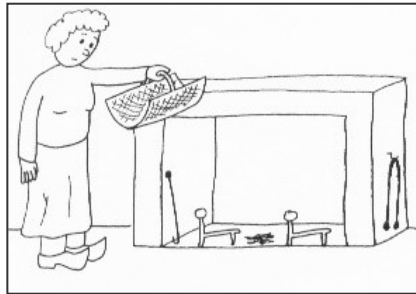
4b?

4c?

Mitä nainen aikoo tehdä?

2

3

Kuinka yllä oleva tarina jatkuu?

Keskustelkaa seuraavien vaihtoehtojen todennäköisyydestä:

4a?

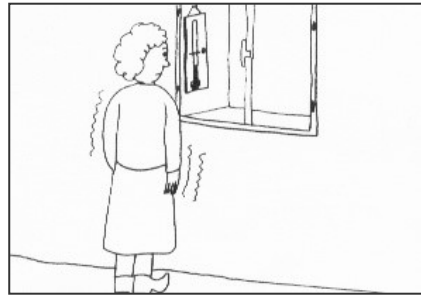
4b?

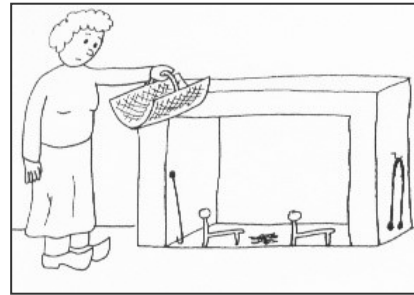
4c?

Mitä nainen aikoo tehdä?

1

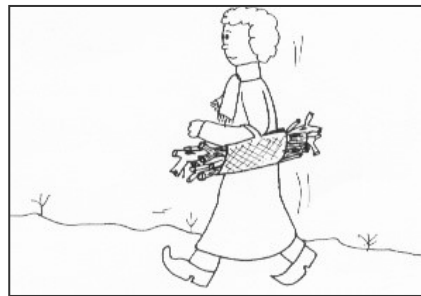
2

3

Kuinka yllä oleva tarina jatkuu?

Keskustelkaa seuraavien vaihtoehtojen todennäköisyydestä:

4a?

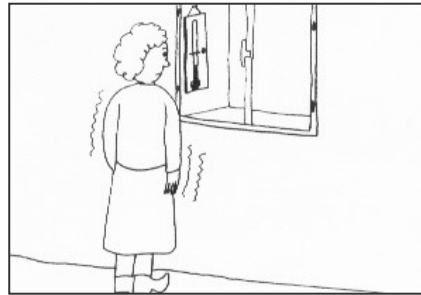
4b?

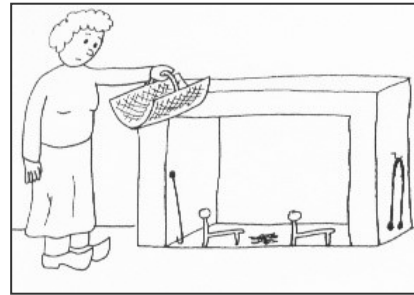
4c?

Oikea vastaus on 4a!

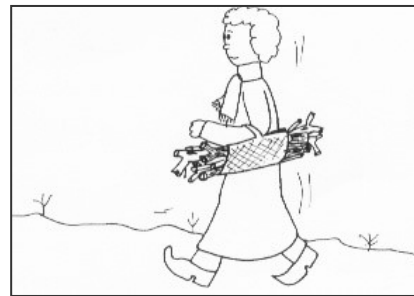
1

2

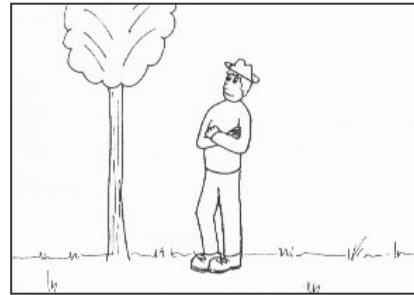
3

4a

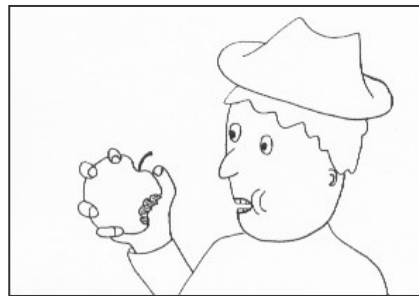
Mitä mies aikoo tehdä?

3

Kuinka yllä oleva tarina jatkuu?

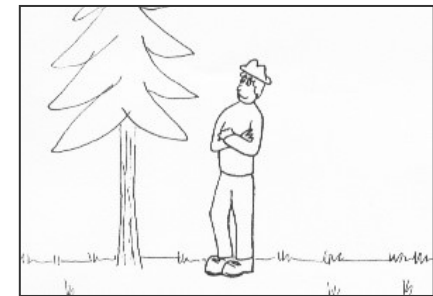
Keskustelkaa seuraavien vaihtoehtojen todennäköisyydestä:

4a?

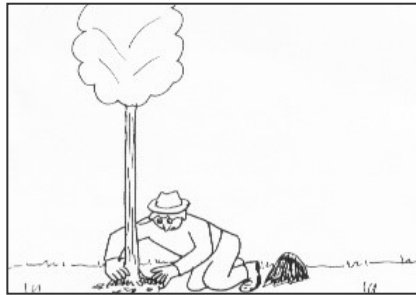
4b?

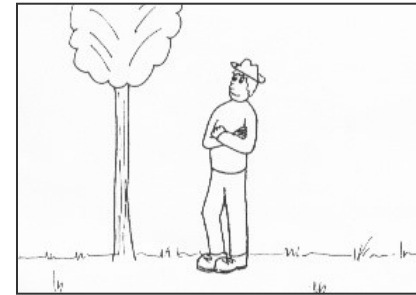
4c?

Mitä mies aikoo tehdä?

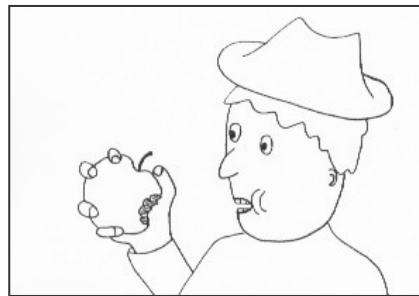
2

3

Kuinka yllä oleva tarina jatkuu?

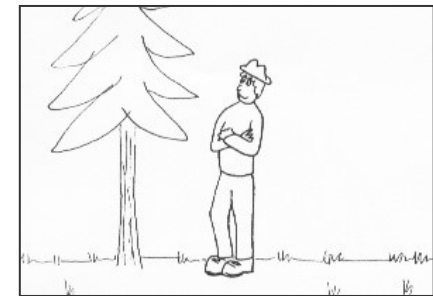
Keskustelkaa seuraavien vaihtoehtojen todennäköisyydestä:

4a?

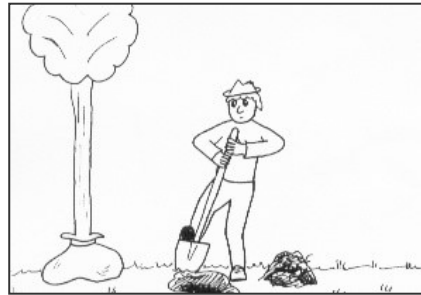
4b?

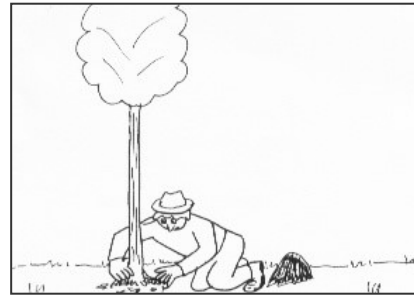
4c?

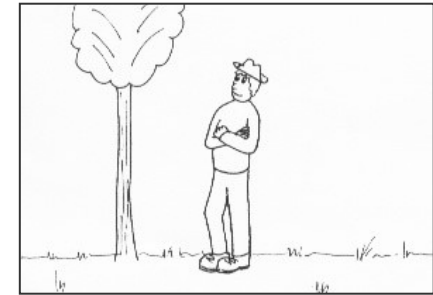
Mitä mies aikoo tehdä?

1

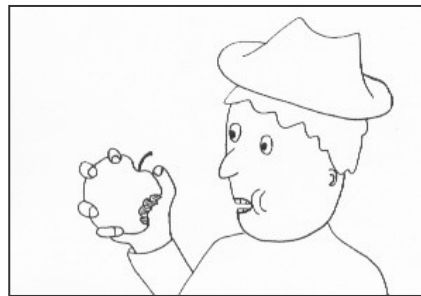
2

3

Kuinka yllä oleva tarina jatkuu?

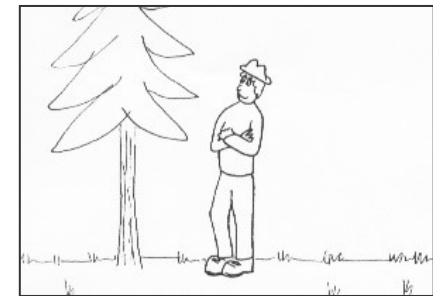
Keskustelkaa seuraavien vaihtoehtojen todennäköisyydestä:

4a?

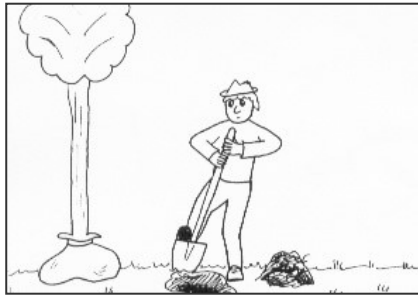
4b?

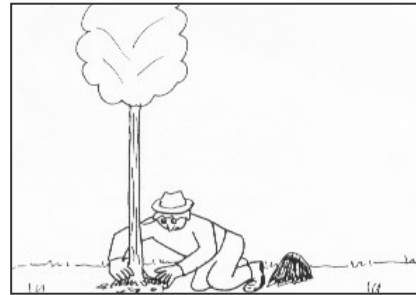
4c?

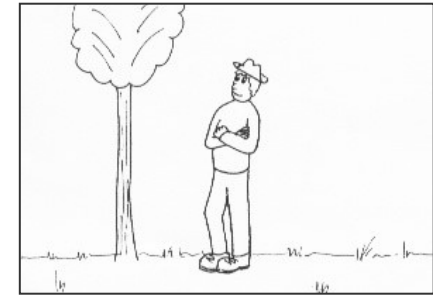
Oikea vastaus on 4b!

1

2

3

4b

Yhteenveto

- Vahvoja johtopäätöksiä toisesta henkilöstä tulisi tehdä ainoastaan silloin, jos tunnet hänet hyvin tai jos olet havainnoinut häntä riittävästi erilaisissa tilanteissa.

Yhteenveto

- Vahvoja johtopäätöksiä toisesta henkilöstä tulisi tehdä ainoastaan silloin, jos tunnet hänet hyvin tai jos olet havainnoinut häntä riittävästi erilaisissa tilanteissa.
- Arvioitaessa monimutkaisia tilanteita (kuten edellä esitettyjä tilanteita), on tärkeää ottaa huomioon kaikki saatavissa oleva tieto.

Yhteenveto

- Vahvoja johtopäätöksiä toisesta henkilöstä tulisi tehdä ainoastaan silloin, jos tunnet hänet hyvin tai jos olet havainnoinut häntä riittävästi erilaisissa tilanteissa.
- Arvioitaessa monimutkaisia tilanteita (kuten edellä esitettyjä tilanteita), on tärkeää ottaa huomioon kaikki saatavissa oleva tieto.
- Mitä enemmän tietoa on saatavissa, sitä todennäköisemmin teet oikean johtopäätöksen.

Tehtävä 4

- Seuraavaksi sinulle näytetään kuvasarjoja, jotka muodostavat kertomuksen.
- Kertomus voi päättyä kolmella eri tavalla.
- Sinun tehtäväsi on päätellä, mikä on kaikkein todennäköisin päätös kertomukselle.

Mitä pojat suunnittelevat?

- A. Kutsua toisen pojan pelaamaan jalkapalloa kanssaan.
- B. Tehdä kujeen.
- C. Hankkia nimikirjoituksen jalkapallosankarilta.

Mitä pojat suunnittelevat?

- A. Kutsua toisen pojan pelaamaan jalkapalloa kanssaan.
- B. Tehdä kujeen.
- C. Hankkia nimikirjoituksen jalkapallosankarilta.

Mitä pojat suunnittelevat?

- A. Kutsua toisen pojan pelaamaan jalkapalloa kanssaan.
- B. Tehdä kujeen.
- C. Hankkia nimikirjoituksen jalkapallosankarilta.

Mitä pojat suunnittelevat?

- A. Kutsua toisen pojan pelaamaan jalkapalloa kanssaan.
- B. Tehdä kujeen.
- C. Hankkia nimikirjoituksen jalkapallosankarilta.

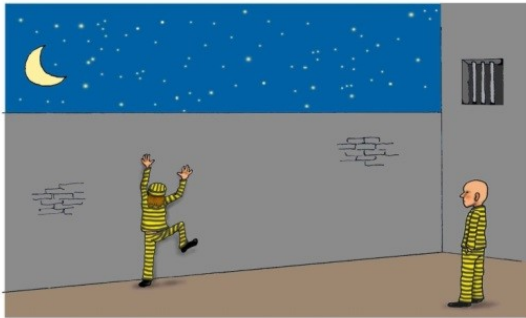
Mitä pojat suunnittelevat?

- A. Kutsua toisen pojan pelaamaan jalkapalloa kanssaan.
- B. Tehdä kujeen.
- C. Hankkia nimikirjoituksen jalkapallosankarilta.

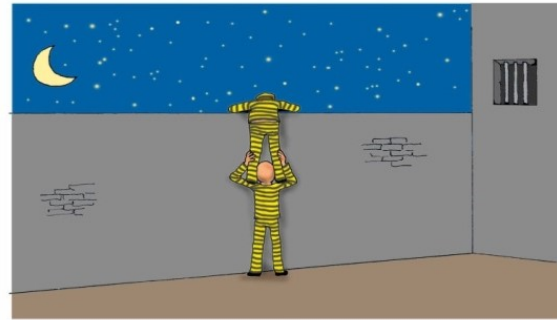
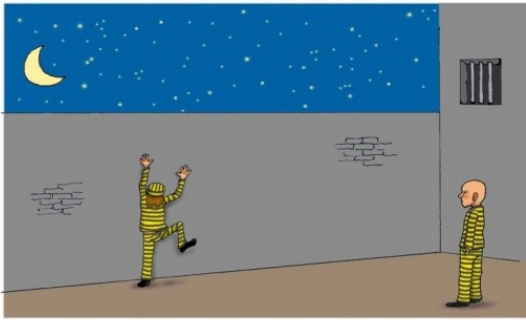
Mitä miehet tekevät?

- A. Miehet tanssivat kuutanssia.
- B. Miehet yrittävät paeta.
- C. Miehet kuntoilevat.

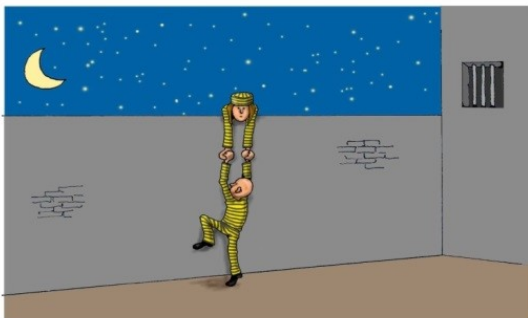
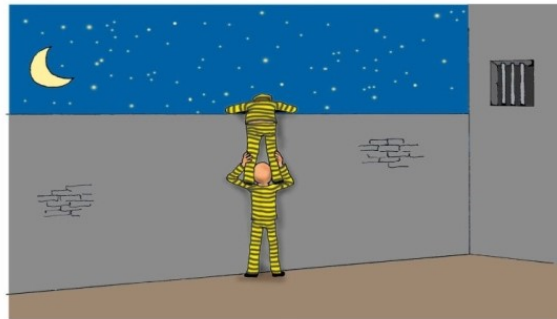
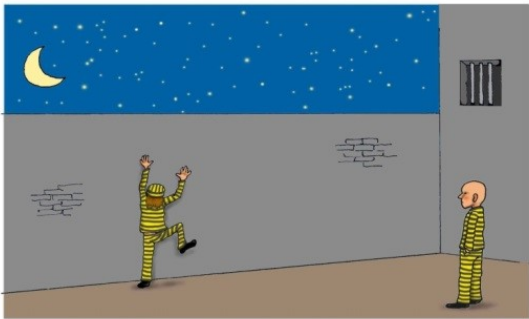
Mitä miehet tekevät?

- A. Miehet tanssivat kuutanssia.
- B. Miehet yrittävät paeta.
- C. Miehet kuntoilevat.

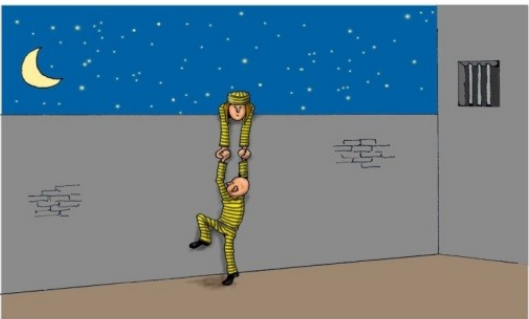
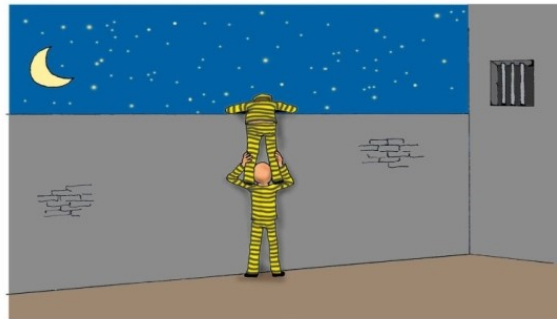
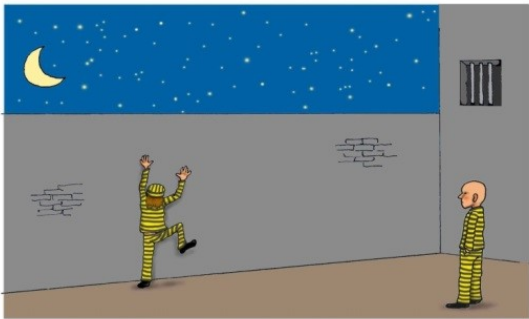
Mitä miehet tekevät?

- A. Miehet tanssivat kuutanssia.
- B. Miehet yrittävät paeta.
- C. Miehet kuntoilevat.

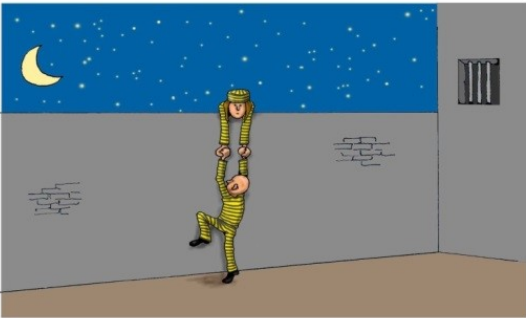
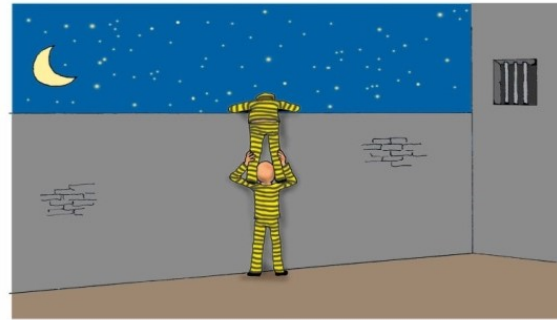
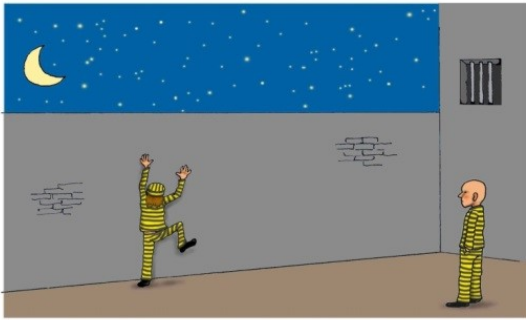
Mitä miehet tekevät?

- A. Miehet tanssivat kuutanssia.
- B. Miehet yrittävät paeta.
- C. Miehet kuntoilevat.

Mitä miehet tekevät?

- A. Miehet tanssivat kuutanssia.
- B. Miehet yrittävät paeta.
- C. Miehet kuntoilevat.

Mitä poika tekee?

- A. Nauttii syntymäpäivälahjastaan.
- B. Paketoi lahjan.
- C. Yrittää pelotella sisartaan.

Mitä poika tekee?

- A. Nauttii syntymäpäivälahjastaan.
- B. Paketoi lahjan.
- C. Yrittää pelotella sisartaan.

Mitä poika tekee?

- A. Nauttii syntymäpäivälahjastaan.
- B. Paketoi lahjan.
- C. Yrittää pelotella sisartaan.

Mitä poika tekee?

A. Nauttii syntymäpäivälahjastaan.

B. Paketoi lahjan.

C. Yrittää pelotella sisartaan.

Mitä poika tekee?

A. Nauttii syntymäpäivälahjastaan.

B. Paketoi lahjan.

C. Yrittää pelotella sisartaan.

Siirtäminen jokapäiväiseen elämään

Oppimistavoitteet:

- Vahvoja johtopäätöksiä toisesta henkilöstä tulisi tehdä ainoastaan silloin, jos tunnet hänet hyvin tai jos olet tarkkaillut häntä riittävästi erilaisissa tilanteissa.

Siirtäminen jokapäiväiseen elämään

Oppimistavoitteet:

- Vahvoja johtopäätöksiä toisesta henkilöstä tulisi tehdä ainoastaan silloin, jos tunnet hänet hyvin tai jos olet tarkkaillut häntä riittävästi erilaisissa tilanteissa.
- Kasvojen ilmeet ja eleet ovat tärkeitä vihjeitä siitä, mitä henkilöt tuntevat, mutta voivat toisinaan olla harhaanjohtavia.

Siirtäminen jokapäiväiseen elämään

Oppimistavoitteet:

- Vahvoja johtopäätöksiä toisesta henkilöstä tulisi tehdä ainoastaan silloin, jos tunnet hänet hyvin tai jos olet tarkkaillut häntä riittävästi erilaisissa tilanteissa.
- Kasvojen ilmeet ja eleet ovat tärkeitä vihjeitä siitä, mitä henkilöt tuntevat, mutta voivat toisinaan olla harhaanjohtavia.
- Arvioitaessa monimutkaisia tilanteita, on tärkeää ottaa huomioon kaikki saatavissa oleva tieto.

Siirtäminen jokapäiväiseen elämään

Oppimistavoitteet:

- Vahvoja johtopäätöksiä toisesta henkilöstä tulisi tehdä ainoastaan silloin, jos tunnet hänet hyvin tai jos olet tarkkaillut häntä riittävästi erilaisissa tilanteissa.
- Kasvojen ilmeet ja eleet ovat tärkeitä vihjeitä siitä, mitä henkilöt tuntevat, mutta voivat toisinaan olla harhaanjohtavia.
- Arvioitaessa monimutkaisia tilanteita, on tärkeää ottaa huomioon kaikki saatavissa oleva tieto.
- Mitä enemmän tietoa on saatavissa, sitä todennäköisemmin teet oikean johtopäätöksen.

Siirtäminen jokapäiväiseen elämään

Psykoosin aikana ihmiset ovat taipuvaisia väärintulkitsemaan tai ylitulkitsemaan kasvonilmeitä tai muuta toimintaa.

Esimerkki: Valtterilla oli pakkomielteinen ajatus, että hän oli Jodie Fosterin poikaystävä. Hän kirjoitti tälle rakkauskirjeitä ja teki suunnitelmia tulevaisuuden varalle.

Taustaa: Hän näki Jodie Fosterin elokuvan ensi-illassa. Jodie vilkutti väkijoukolle ja katsahti iloisesti häneen *samoin kuin toisiinkin*.

Siirtäminen jokapäiväiseen elämään

Psykoosin aikana ihmiset ovat taipuvaisia väärintulkitsemaan tai ylitulkitsemaan kasvonilmeitä tai muuta toimintaa.

Esimerkki: Valtterilla oli pakkomielteinen ajatus, että hän oli Jodie Fosterin poikaystävä. Hän kirjoitti tälle rakkauskirjeitä ja teki suunnitelmia tulevaisuuden varalle.

Taustaa: Hän näki Jodie Fosterin elokuvan ensi-illassa. Jodie vilkutti väkijoukolle ja katsahti iloisesti häneen *samoin kuin toisiinkin*.

Moni asia riippuu meistä itsestämme. Tunteemme vaikuttavat havaintoihimme, erityisesti silloin kun tunnemme itsemme uhatuksi. Kun olemme huolestuneita, ympäristömme näyttää vihamieliseltä. Kun olemme erittäin onnellisia, liioitellut voittamattomuuden ja rakastetuksi tulemisen tunteet saattavat herätä.

Kiitoksia mielenkiinnostanne!

ryhmänohjaajille:

Jakakaa työpaperit. Esittele sovelluksemme COGITO (lataa ilmaiseksi).

www.uke.de/mct_app

Pictures used in this module are reproduced with indirect (creative commons license) or direct permission of the artists listed below, for which we would like to express our gratitude! A full list can be obtained via www.uke.de/mct. If we have involuntarily breached copyright, please accept our apologies. In this case, we kindly ask creators for their permission to use their work under the “fair use” policy.

Die in diesem Modul verwendeten Bilder wurden mit der indirekten (creative commons Lizenz) oder direkten Zustimmung der untenstehenden Künstler reproduziert, wofür wir uns herzlich bedanken möchten! Eine vollständige Liste ist hinterlegt auf www.uke.de/mkt. Sollten wir unbeabsichtigt gegen das Urheberrecht verstoßen haben, so bitten wir dies vielmals zu entschuldigen und bitten nachträglich um die Verwendungserlaubnis.

Name Photographer/Artist Name Fotograf/Künstler	Source/ Quelle	Picture Name/ Name des Bildes	CC = used with corresponding creative commons license; PP = used with personal permission of artist CC = genutzt unter creative commons Lizenz, PP = verwendet mit persönlicher Zustimmung des Künstlers	Description/Kurzbeschreibung
allspice 1	flickr	Headache coming on	CC	Woman touches her temple/Frau fasst sich an die Schläfe
Brit.	flickr	saying goodbye	CC	Two women in mourning/Zwei Frauen in Trauer)
Dr Phil	flickr	Who's the bully	CC	Anger (Zidane at the world cup in 2006)/Wut (Zidane WM 06)
Carol^_^	flickr	The happy couple	CC	Happiness (marriage)/Freude (Hochzeit)
ben-millet	flickr	Day 64 Rotten potatoes	CC	Disgust (rotten potatoes)/Ekel (vergammelte Kartoffeln)
manville	flickr	SURPRISE	CC	Surprise (baby looks at himself in the mirror)/Überraschung (Baby sieht überrascht in d. Spiegel)
ecmorgan	http://www.flickr.com/photos/ecmorgan/3251929600/	Agony	CC	Pain (injured soccer player)/ Schmerz (verletzter Fußballspieler)
stuangravy	flickr	5emotions	CC	Five different facial expressions/5 verschiedene Gesichtsausdrücke
Feastoffools	flickr	dahmer	CC	Jeffrey Dahmer (serial killer)/Jeffrey Dahmer (Serienmörder)
madmonk	flickr	Egyptian Actor Khaled Saleh	CC	Khaled Saleh (actor)/Khaled Saleh (Schauspieler)
---	---	---	PP	Aaron Beck (Psychologe)/Aaron Beck (psychologist)

Pictures used in this module are reproduced with indirect (creative commons license) or direct permission of the artists listed below, for which we would like to express our gratitude! A full list can be obtained via www.uke.de/mct. If we have involuntarily breached copyright, please accept our apologies. In this case, we kindly ask creators for their permission to use their work under the “fair use” policy.

Die in diesem Modul verwendeten Bilder wurden mit der indirekten (creative commons Lizenz) oder direkten Zustimmung der untenstehenden Künstler reproduziert, wofür wir uns herzlich bedanken möchten! Eine vollständige Liste ist hinterlegt auf www.uke.de/mkt. Sollten wir unbeabsichtigt gegen das Urheberrecht verstoßen haben, so bitten wir dies vielmals zu entschuldigen und bitten nachträglich um die Verwendungserlaubnis.

Name Photographer/Artist Name Fotograf/Künstler	Source/ Quelle	Picture Name/ Name des Bildes	CC = used with corresponding creative commons license; PP = used with personal permission of artist CC = genutzt unter creative commons Lizenz, PP = verwendet mit persönlicher Zustimmung des Künstlers	Description/Kurzbeschreibung
[unknown photographer]	wikipedia	---	Public domain	Babe Ruth (athlete)/Babe Ruth (Sportler)
Ruth Klinge	---	Schuhsohle	Produced for the MCT/Anfertigung für das MKT; © Arbeitsgruppe Neuropsychologie	sole of a shoe/Schuhsohle
Andreanna	flickr	Thumbs up!	CC	A little girl puts her thumb up/kleines Mädchen hält den Daumen hoch
Xflickrx	flickr	Generation Gap	CC	Old lady and punk/Alte Dame und Punker
Despite persistent efforts, we were unable to find the source of this photo and for this reason regrettably we cannot acknowledge the photographer. We are confident that the fair use policy applies for the reproduction of the photo as it used solely for noncommercial and educational nonprofit purposes. Since it displays an event that has happened years ago we hope that its display does not negatively impact on the copyright holder. If you are the copyright holder or you know his/her name please contact us so that we can credit the photographer and ask for official permission to reproduce.				Angry man/ Wütender Mann
Vladimir Rolov	fotocommunity	Das Lied der Liebe	PP	Singing accordion player/singender Akkordeonspieler
Frédéric de Villamil	flickr	[untitled] Semi Marathon de Paris 2008 – Selection	CC	Marathon runner/Marathonläufer
Klaus-Peter Hüskes	fotocommunity	Konzentriert - mittig - ins Schwarze	PP	Archer/Bogenschütze
Nico Gaycken	Mary Lou`s	---	PP	Ordering beverages at the bar/Bestellung am Tresen

Pictures used in this module are reproduced with indirect (creative commons license) or direct permission of the artists listed below, for which we would like to express our gratitude! A full list can be obtained via www.uke.de/mct. If we have involuntarily breached copyright, please accept our apologies. In this case, we kindly ask creators for their permission to use their work under the “fair use” policy.

Die in diesem Modul verwendeten Bilder wurden mit der indirekten (creative commons Lizenz) oder direkten Zustimmung der untenstehenden Künstler reproduziert, wofür wir uns herzlich bedanken möchten! Eine vollständige Liste ist hinterlegt auf www.uke.de/mkt. Sollten wir unbeabsichtigt gegen das Urheberrecht verstoßen haben, so bitten wir dies vielmals zu entschuldigen und bitten nachträglich um die Verwendungserlaubnis.

Name Photographer/Artist Name Fotograf/Künstler	Source/ Quelle	Picture Name/ Name des Bildes	CC = used with corresponding creative commons license; PP = used with personal permission of artist CC = genutzt unter creative commons Lizenz, PP = verwendet mit persönlicher Zustimmung des Künstlers	Description/Kurzbeschreibung
RTL	Granada Productions	Lisa Fitz	PP by the management of Lisa Fitz and granada productions/PP durch das Management von Lisa Fitz sowie granada productions/	Woman is eating maggots/Frau isst Maden
Steffen Moritz	---	---	PP	Yannis
Nico Gaycken	Mary Lou`s	---	PP	Woman in the pub/Frau in Kneipe
Nico Gaycken	Mary Lou`s	---	PP	Cheerful barkeeper/Fröhlicher Barkeeper
Eberhard Kamm	fotocommunity	Schicht am Schacht	PP	Worker at break/Arbeiter bei der Pause
Jens Mittelsdorf	fotocommunity	sich schwarz ärgern2	PP	Rejection letter/Ablehnungsbescheid
Yves Sarfati	---	---	PP	Several sequences in black and white: artist, mother, watch, matches, cake, necklace, umbrella, shoes, fireplace, tree/ Verschiedene schwarz- weiße Bildersequenzen Künstler, Mutter, Uhr, Streichholz, Kuchen, Kette, Regenschirm, Schuhe, Kamin, Baum
Martin Brüne	---	---	PP	Several coloured sequences: trick, jailbreak, fear/Verschiedene farbige Bildersequenzen Streich, Ausbruch, Schreck